

Biologische agentia

Biologische agentia zijn micro-organismen zoals schimmels, bacteriën en virussen die schadelijk kunnen zijn voor de mens. Ze kunnen een infectie, een allergie of een vergiftiging veroorzaken. Ze komen in de bouwnijverheid voor in oude gebouwen, riolen, verontreinigde grond en grondwater en natte bagger.

Welke beroepen hebben te maken met biologische agentia?

Bijna al het bouwplaatspersoneel komt soms in aanraking met biologische agentia. Dit komt het meest voor onder de volgende beroepen:

➔ [Rioolreparateur](#)

Wat zegt de wet- en regelgeving?

Wettelijke verplichtingen

In het Arbobesluit en de arbobeleidsregels staan regels om te voorkomen dat werknemers en derden ziek worden door contact met biologische agentia:

Arbobesluit: Artikel 4.84 Biologisch agentia, celculturen en micro-organismen

- Biologische agentia zijn op basis van een Europese richtlijn ingedeeld in vier categorieën. Categorie 1 zijn de minst schadelijke micro-organismen en in categorie 4 zitten de meest schadelijke biologische agentia.

Arbobesluit: Artikel 4.85 Nadere voorschriften risico-inventarisatie en -evaluatie

- U moet een risico-analyse maken die specifiek rekening houdt met het werken met biologische agentia. De inventarisatie moet gericht zijn op het gevaar voor het milieu en de aard, de mate en de duur van blootstelling van de medewerker (-s). Er moet specifiek aandacht zijn voor:
 - gegevens over het biologisch agens (categorie-indeling);
 - type werkzaamheden, besmettingsbronnen;
 - blootgestelde groep medewerkers (mogelijke ziekten voor werknemers);
 - metingen;
 - plan van aanpak (arbeidsgezondheidskundig onderzoek).

Arbobesluit: Artikel 4.86 Gevolgen categorie-indeling

- De maatregelen die u moet nemen, zijn afhankelijk van de categorie waarin het biologisch agens is ingedeeld.

Arbobesluit: Artikel 4.87A Voorkomen of beperken van de blootstelling

- Het aantal werknemers dat blootgesteld kan worden aan biologische agentia is niet groter dan voor het verrichten van de arbeid strikt noodzakelijk. Als collectieve maatregelen geen of geen afdoende bescherming bieden, dan moeten persoonlijke

beschermingsmiddelen ter beschikking worden gesteld. Een doeltreffende werkinstructie is aanwezig op de arbeidsplaats.

Arbobesluit: Artikel 4.87B Maatregelen ter voorkoming of beperking van blootstelling aan legionellabacteriën bij het in bedrijf nemen en houden van een luchtbevochtigingsinstallatie en een waterinstallatie

- Als het water van een luchtbevochtigingsinstallatie minder dan 100 kolonievormende eenheden legionellabacteriën per liter bevat, zijn de maatregelen uit artikel 4.87A doeltreffend.

Arbobesluit: Artikel 4.88 Veiligheidssignalering

- Plaatsen waar arbeid wordt verricht met biologische agentia zijn duidelijk afgebakend en gemarkeerd met een veiligheidssignalering.

Arbobesluit: Artikel 4.89 Hygienische beschermingsmaatregelen

- Op plaatsen waar wordt gewerkt met biologische agentia worden de volgende hygiënische maatregelen getroffen:
 - Niet roken, drinken of eten.
 - Werkkleding.
 - Sanitaire voorzieningen met inbegrip van, voor zover noodzakelijk, douches, oogdouches en huidantiseptica.
 - Pbm worden na ieder gebruik gereinigd en voor ieder gebruik gecontroleerd.
 - Werkkleding en PBM worden na de arbeid uitgetrokken en op een andere plaats bewaard dan andere kleding.
 - Werkkleding en PBM worden in daartoe geschikte verpakking buiten het bedrijf gebracht om te laten reinigen, ontsmetten of vernietigen.

Arbobesluit: Artikel 4.91 Onderzoek en vaccins

- Werknemers hebben recht op een arbeidsgezondheidskundig onderzoek: voorafgaand aan de werkzaamheden, bij vermoeden van contact met biologische agentia en bij ziekte of ziekte van een andere werknemer. Het effect van blootstelling kan per werknemer verschillen. Combineer gegevens uit medisch onderzoek met de persoonlijke omstandigheden van de werknemer.

Arbobesluit: Artikel 4.102 Voorlichting en onderricht

- Aan werknemers die met biologische agentia gaan werken, wordt voorlichting gegeven over de mogelijke gevaren, voorzorgsmaatregelen, hygiënische voorschriften en het gebruik van PBM.

Cao voor de Bouwnijverheid

- Artikel 70a Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen lid 1 en 2.
- Artikel 70b Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen bouwplaatswerknemers lid 9, 12 en 16.
- Artikel 70c Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen uta-werknemers lid 2 en 5.

Meer informatie

- [Aanvullende informatie Rapport: Legionella in de bouwnijverheid : plan van aanpak \(bestelcode 05-74\)](#)
- [Poster: Gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen!](#)